



בית יוצר
לבניין הרוח
חיל החינוך והנוער



הבחירות לכנסת ה-26

שיחת מפקד

מערך שיעור בטירונות ובהכשרות יסוד



המפקד,

כחודשיים לפני הבחירות צה"ל נכנס ל"תקופת הבחירות בצה"ל" התקופה תחל בתאריך 27 באוגוסט 2026 ותסתיים בתום יום הבחירות, בתאריך 27 באוקטובר 2026. תקופת זו מהווה הזדמנות להעלות על נס את הזכות האזרחית לבחור את נציגי הציבור לכנסת, להשפיע ולחזק את משמעות הממלכתיות בצה"ל. דיון על הבחירות לכנסת כרוך ברגישות מיוחדת, שכן במוקד הבחירות עומדת מחלוקת פוליטיות, שאין מקום לעסוק בהן בתוך הצבא. על כן נדרשת היערכות לניהול השיח והקפדה על כללי השיח הצבאי לאור ערכי צה"ל.

עקרונות לניהול השיחה:

- יש לאפשר שיח פתוח ומכבד בגבולות הממלכתיות הצבאית המשמר את לכידות המסגרת, ללא עיסוק בדעות הפוליטיות או המפלגתיות של המשרתים.
- על המפקד להיערך לשיחה, ללמוד את האתגרים העשויים לעלות, ולהדגיש את המצופה מחיילים בעת הזו תוך הדגשה של חשיבות מימוש הזכות האזרחית להצביע בבחירות לכנסת.
- יש להטמיע את הדגשים בנוגע לתקופת הבחירות בצה"ל ולהדגיש כי לחיילים אסור לנהל תעמולת בחירות ו/או להביע עמדה פוליטית במרחב הציבורי והרשתי.

מהלך השיחה:

3. המותר והאסור

2. ממלכתיות

1. הבחירות לכנסת

פתיחה - הצג את נושא השיחה בקצרה ושאל את החיילים:

הבחירות לכנסת הן אבן יסוד בדמוקרטיה הישראלית, ומהוות עבורכם הזדמנות לקחת חלק פעיל ומשמעותי בעיצוב עתיד המדינה. כחיילים לובשי מדים – רבים מכם זוכים לממש זכות זו לראשונה.

שאל את החיילים:

- מי מצביע בבחירות בפעם הראשונה בחייו?
- מה שונה בין הצבעה בבחירות לכנסת כאזרח ובין הצבעה כחייל?

לאחר שהחיילים השיבו, הקרן את הסרטון המצורף - הבחירות לכנסת ה-26 בצה"ל.

ממלכתיות בצה"ל

הקרא את ערך היסוד ממלכתיות מתוך רוח צה"ל:

"צה"ל הוא צבא העם, צבא ממלכתי, הנתון למרות החוק והממשלה. חיילי צה"ל יפעלו כשרק המשימה, ערכי צה"ל וביטחון המדינה ראשונים לנגד עיניהם, ויעשו זאת ביושרה, בענייניות וביוצוגיות"

הסבר כי לאור ערך היסוד ממלכתיות ברוח צה"ל נקבעו עקרונות, הקרא לחיילים את עקרון הנציגות (בעמוד הבא) ולאחר מכן שאל את החיילים:

- מה משמעות העקרון הזה עבורכם כחיילים? האם יש לו משמעות מיוחדת בתקופת הבחירות לכנסת?
- לפי עקרון זה, כיצד עלינו להתנהג בעת הזאת? ממה עלינו להימנע?

עקרון הנציגות:

- החייל יראה את עצמו, תמיד, במהלך שירותו הצבאי, כנציג של הצבא ומתוך כך כנציג של המדינה, הפועל מטעמם בהתאם לייעוד של הצבא וכפיפותו לממשלה.
- החייל יהיה זהיר בכל מעשיו והליכותיו בכבודם של המדינה, מוסדותיה, סמליה ואתריה הממלכתיים.
- כנציג של הצבא, החייל יבטא בכל הליכותיו את ערכי צה"ל ויזהר אף מפני מראית עין של פגיעה בהם.
- החייל יראה את עצמו, תמיד, במהלך שירותו הצבאי, כנושא באחריות משותפת לאמון הציבור בתקינותה של הפעילות הצבאית.

סכם:

כשעליכם על מדים בפעם הראשונה לפני זמן קצר, הפכתם להיות חלק ממשוה גדול מכם. אחת המשמעויות של זה היא **שבכל מעשה או אמירה שלכם, אתם כבר לא מייצגים רק את ה-"אני" הפרטי ואת הדעות האישיות שלכם, אלא את צה"ל ואת מדינת ישראל**. עליכם להקפיד במיוחד בהליכותיכם, שכן הציבור מסתכל עליכם ורואה דרככם את הצבא, ואתם נושאים באחריות משותפת לאמון שהעם נותן בנו. **בתקופת הבחירות, כשהשיח בחוץ הופך למתוח ומקטב, צה"ל חייב להישאר מעל לכל מחלוקת**. אם חייל מביע עמדה פוליטית כשהוא על מדים או במרחב הרשתי, הוא יוצר "מראית עין" שהצבא לוקח צד בוויכוח, ובכך הוא פוגע באמון הציבור, בלכידות שלנו וביכולת שלנו לעמוד במשימה המשותפת. **הממלכתיות הצבאית דורשת מכם לעשות הפרדה חדה בין עמדותיכם כאזרחים לבין תפקידכם כנציגי המדינה**.

המותר והאסור בתקופת הבחירות בצה"ל

בחלק זה נבקש להדגיש את המותר והאסור בתקופת הבחירות בצה"ל. הקרא את ההיגדים שלפניך ובקש מהחיילים לענות האם ההיגד מותר או אסור, וקיים דיון על תשובותיהם (ניתן גם לערוך חלק זה באמצעות חלוקת החדר לשניים והגדרתם כ"מותר" וכ-"אסור" בהתאמה, ולבקש מהחיילים לגשת לצד אשר תואם את תשובתם). לאחר שהוקראו כל ההיגדים, עבור על תשובותיהם, הסבר כל אמירה ותקן במידת הצורך.

ההיגדים, בהתאם למותר והאסור בצה"ל:

אסור

- ❌ להתבטא במרחב הרשתי, בעל-פה או בכתב, בנושאים מפלגתיים.
- ❌ להביע במרחב הרשתי תמיכה בדמויות פוליטיות או מפלגות, או יביע הסתייגות מהן (לרבות באמצעות סימון "LIKE" או סימונים אחרים להבעת תמיכה/הסתייגות).
- ❌ לשתף, להפיץ או להגיב במלל לפרסומים בעניינים מפלגתיים.
- ❌ לקיים תעמולה בחירות במרחבים צבאיים(בין אם בבסיס היחידה או בקבוצותיה ברשתות החברתיות).
- ❌ לקיים מפגש עם גורמים אזרחיים אלא אם כן יש אישור חריג כמפורט בהנחיית קח"ר בנושא.
- ❌ להצביע בקלפי צבאי בבסיס ולאחר מכן בקלפי אזרחי במקום המגורים - הצבעה כפולה ויגרום לפסילת הקול ומהווה עבירה פלילית.

מותר

- ✅ **לממש את זכותנו כאזרחים במדינת ישראל ולהצביע בבחירות, בבסיס הצבאי או בבית.**
- ✅ לשמור על הצבעה חשאית ולא לשתף בפרטי הבחירה האישית.
- ✅ להשתתף בכנס או באסיפה של מפלגה או רשימה המתמודדת לבחירות, **ובלבד שלא יהיה לבוש מדים ולא יזדהה כחייל**. כמו כן, אסור להשתתף בכנס באופן פעיל, למלא בו תפקיד או לשאת דברים.
- ✅ לקיים שיח פיקודי בנושא ההתנהגות המצופה ממשרתי צה"ל במהלך תקופת הבחירות.

דגשים לסיכום מפקד:

- הזכות לבחור היא אכן יסוד בכל מדינה דמוקרטית, וגם בישראל היא מהווה ביטוי יסודי לאזרחות ולשותפות במדינה. ההצבעה בבחירות היא זכות אזרחית שראוי לממש כאזרחי המדינה וכחייילים בצה"ל – זכות ההצבעה נותנת לכל אזרח את היכולת להשפיע על דמותה ועל עתידה של מדינת ישראל ומאפשרת לכל חייל לממש את ערכי הנאמנות למדינה, האחריות והדוגמה האישית.
- גם בשעה בה מדינת ישראל מצויה במלחמה היא מקפידה על קיום הליך בחירות תקין. גם צה"ל פועל לאפשר לכלל חייליו לממש את זכותם להצביע כאזרחים במדינה.
- מדינת ישראל וצה"ל מצויים מזה כשלוש שנים במלחמה, במהלכה יתקיימו הבחירות לכנסת. לאור המלחמה, השיח הציבורי עוסק רבות בפעילות הצבאית ובנושאים בעלי זיקה לצה"ל. החודשים הקודמים לבחירות לכנסת מאופיינים במתח ובישח מקטב בציבור, בתקשורת וברשתות החברתיות. **נזכור כי צה"ל הוא צבא ממלכתי – לא נאפשר תעמולת בחירות בבסיסי צה"ל; לא נביע את עמדתנו הפוליטית ביחידה וברשתות החברתיות; ונמנע משיח מפלג במסגרת הצבאית הנוגע לסוגיות פוליטיות ומפלגתיות.** נוסף לפעול אך ורק לאורה של מטרה משותפת, כשהמשימה עומדת ראשונה לנגד עינינו.
- צה"ל הוא צבא העם ובשורותיו משרתים ונלחמים כתף אל כתף אזרחים מכל גווני החברה הישראלית – כל אחד מהמשרתים בצה"ל מחזיק בדעות ובעמדות משלו, גם ביחס לנושאים שבמחלוקת בתקופת הבחירות. **לא נאפשר למחלוקות לחלחל בין שורותינו, ונזכור כי עוצמתנו טמונה בלכידותנו ובכוחות המשותפים שלנו כמסגרת.**
- **צה"ל הוא מוסד ממלכתי של מדינת ישראל הנתון למרות החוק והממשלה.** החודשיים שלפני הבחירות מוגדרים בצה"ל 'תקופת הבחירות', במהלכה צה"ל מקפיד הקפדה יתירה על דמותו כצבא עם ממלכתי ומחיל כללים מחמירים המגבילים את השיח הצבאי ואת הפעילות החינוכית. זאת, במטרה לשמור על צה"ל מעל ומעבר לכל מחלוקת.

המפקד, אחריותך להקפיד על הפקודות המחייבות בתקופה זו, לנהוג בדוגמה אישית ובתשומת לב יתירה לכל התנהגות והתבטאות שאינן עולות בקנה אחד עם ערכי צה"ל, ולפעול לחיזוק לכידות המסגרת והממלכתיות הצבאית.

דגשים למהלך יום הבחירות

טוהר הבחירות

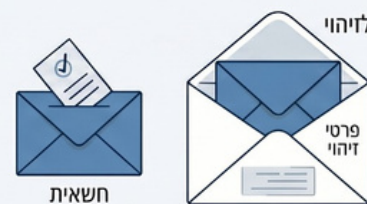
איסור מוחלט על הצבעה כפולה!



חל איסור להצביע גם בבסיס וגם בקלפי אזרחית; עבירה זו גוררת ענישה ופסילת קול.

שיטת המעטפות הכפולות

מעטפה כחולה בתוך מעטפה לבנה



מכניסים את פתק ההצבעה למעטפה כחולה (חשאית), ואותה מכניסים למעטפה לבנה עם פרטי זיהוי לאימות.

איפה ומתי מצביעים?

פריסת קלפיות רחבה בבסיסים ובשטח



ביום הבחירות יופעלו קלפיות ניידות וניידות בבסיסים, במוצבים ובשטחי אימונים לכלל המשרתים.